

Handläggare
Charlotte Rydberg
Telefon: 08-50814050

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-10-26

Remiss av motion om cykelvett och kurser i stadscyklning

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/594

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Sammanfattning

Gabriel Kroon och Linnéa Vinge (SD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om cykelvett och kurser i stadscyklning. De vill att trafiknämnden ska få i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt för att öka kunskapen om cyklning i stadstrafik genom att erbjuda kostnadsfria kurser. De vill också att trafiknämnden ska knyta an forskare för att utvärdera cykelträningens kostnadseffektivitet och samhällsnytta.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen och anser att idén om cykelkurser är värt att prova. Cyklister är en utsatt grupp i trafiken och enligt Stockholm stads cykelplan är cyklister överrepresenterade i olycksstatistiken. Förvaltningen ser även positivt på förslaget om att knyta en följeforskare till projektet, om det tydligt definieras i projektet vad det är som ska utvärderas.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Gabriel Kroon och Linnéa Vinge (SD) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige som handlar om cykelvett och kurser i stadscyklning. De vill att trafiknämnden ska få i uppdrag att genomföra ett pilotprojekt för att öka kunskapen om cyklning i stadstrafik genom att erbjuda kostnadsfria kurser.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 14 november 2023.

Ärendet

I motionen lyfter skribenterna cyklingens positiva effekter för Stockholmarnas välmående och för att avlasta kollektivtrafiken och minska bilköer. De tycker att en del av stadens investeringsmedel som läggs på att göra trafikmiljön för cyklister säkrare och tryggare borde kunna gå till ett pilotprojekt med kurser i cykling i stadsmiljö. Den skulle kunna ges kostnadsfritt på helger. De föreslår vidare att en forskare ska knytas till projektet för att mäta effekten.

Skribenternas förslag är att:

- Trafiknämnden ges i uppdrag att i egen regi, eller tillsammans med civilsamhället, genomföra ett pilotprojekt med kurs för att öka kunskapen om cykling i stadstrafik.
- Trafiknämnden ges i uppdrag att knyta an forskare för att utvärdera cykelträningens kostnadseffektivitet och samhällsnytta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Cyklister är en utsatt grupp i trafiken. Enligt Stockholm stads cykelplan så är cyklister överrepresenterade i olycksstatistiken:

”Cykelolyckorna utgör 30 procent av alla olyckor som inträffade under 2019, vilket gör cyklister överrepresenterade i olycksstatistiken i förhållande till cykelns färdmedelsandel. Singelolyckor på cykel är den vanligaste cykelolyckan. Utvecklingen går åt rätt håll vad gäller de allvarliga olyckorna, och svårt skadade och omkomna cyklister. Antalet måttliga och lindriga skadade ökar dock om än i långsammare takt än cykeltrafikökningen.”

En säker trafikmiljö handlar bland annat om hur vägen är utformad och om bra underhåll. Men även den enskildes beteende i trafiken spelar stor roll. För den ovane cyklisten kan samspelet med andra cyklister i hög fart, bilar, gående och kollektivtrafik vara avskräckande, precis som skribenterna skriver. Kostnadsfria kurser kan öka kunskapen om säker cykling och få fler att vilja och våga cykla i stadstrafiken.

Förvaltningen ställer sig därför positiv till förslaget och anser att idén om cykelkurser är väl värt att prova. Det överensstämmer väl med planeringsinriktningarna i stadens cykelplan, som handlar om

att göra det enkelt, tryggt och säkert att cykla och att underlätta vardagscykling i bred bemärkelse.

Förutom att erbjuda helgkurser skulle man kunna komplettera med en digital kurs som läggs upp på stadens webbplats. Den skulle kunna användas av allmänheten men också internt, av stadens medarbetare. Redan idag genomför Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning genomgångar av cyklar för medarbetare. De syftar till att visa hur man bokar cyklarna, var hjälmar och lås finns samt hur elcyklarna fungerar rent praktiskt, inte hur man framför cykeln säkert i stadsmiljö.

Förvaltningen anser att skribenternas förslag om att ta civilsamhället till hjälp är bra eftersom det finns organisationer som har god erfarenhet av att hålla i cykelkurser. Förvaltningen ser även positivt på förslaget om att knyta en följeforskare till projektet, under förutsättning att det tydligt definieras i projektet vad det är som ska utvärderas.

Jämställdhetsanalys

Av Region Stockholms, Trafikverkets, Storstockholms och Stockholm stads resvaneundersökning från 2019 framgår att män använder bil och cykel som färdmedel i högre utsträckning än kvinnor som i högre utsträckning reser med kollektivtrafik eller går till fots. Upplevda risker med cykling är ett hinder som framförallt får kvinnor att avstå från att ta cykeln, enligt en jämställdhetsanalys av trender inom transportsektorn (Trafikanalys PM 2016:16). Ur en jämställdhetssynpunkt är det därför positivt med insatser som bidrar till att cykling upplevs mer säkert.

Barnrättsanalys

Det framgår inte av skribenternas motion om föreslagna kurser även skulle rikta sig mot barn. Nationella trafiksäkerhetsförbundet (NTF) anser dock att barn som är yngre än 12 år oftast inte har de förutsättningar som krävs för att cykla i komplicerade trafikmiljöer, vilket gör att barn troligen inte är en aktuell målgrupp för kurserna. Däremot medföljer mindre barn ofta på vuxnas cyklar vilket gör att en säkrare trafikmiljö för cyklister generellt även skulle gynna barn.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Anna Larsson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remissunderlag: Motion om cykelvett och kurser i stadscyklning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-10-09
Anna Larsson, Avdelningschef	2023-10-09